

ΠΑΝΤΕΙΟΝ
ΡΑΝΤΕΙΟΝ

ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Α14. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ,
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΜΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Περιεχόμενα

Άρθρο 1. Σκοπός – Αντικείμενο του ΠΜΣ.....	3
Άρθρο 2. Μαθησιακά αποτελέσματα.....	4
Άρθρο 3. Εισαγωγή, φοίτηση, τίτλοι	4
Άρθρο 4. Εγγραφή φοιτητών/τριών	6
Άρθρο 5. Διάρκεια σπουδών	6
Άρθρο 6. Δήλωση παρακολούθησης μαθημάτων και εγγραφή στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης e-Class	6
Άρθρο 7. Αναστολή φοίτησης.....	8
Άρθρο 8. Διαγραφή από τα μητρώα του ΠΜΣ	8
Άρθρο 9. Βαθμός διπλωματικής εργασίας, βαθμός πτυχίου και κλίμακα βαθμολόγησης	8
Άρθρο 10. Ολοκλήρωση σπουδών-ανακήρυξη πτυχιούχων	9
Άρθρο 11. Οδηγός Σπουδών.....	9
Άρθρο 12. Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι	9
Άρθρο 13. Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών και διδασκαλία μαθημάτων	9
Άρθρο 14. Εργασίες μαθήματος και διπλωματική εργασία.....	10
Άρθρο 15. Προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας.....	11
Άρθρο 16. Αναθεώρηση Προγράμματος Σπουδών	12
Άρθρο 17. Εξέταση και βαθμολόγηση μαθημάτων.....	12
Άρθρο 18. Πρακτική άσκηση	13
Άρθρο 19. Κινητικότητα φοιτητών/τριών.....	13
Παράρτημα Α – Κανονισμός λειτουργίας θεσμού Ακαδημαϊκού Συμβούλου	14
Παράρτημα Β – Κανονισμός εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας.....	15

Άρθρο 1. Σκοπός – Αντικείμενο του ΠΜΣ

Αντικείμενο του ΠΜΣ είναι η παροχή εξειδικευμένης θεωρητικής και εφαρμοσμένης γνώσης στο πεδίο της Κοινωνικής Πολιτικής και στους βασικούς τομείς που αυτή εστιάζει. Σκοπός του είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών με τα σύνθετα θεωρητικά και ερευνητικά εργαλεία που αφορούν στην ανάλυση και κατανόηση του ρόλου της Κοινωνικής Πολιτικής στις σύγχρονες κοινωνίες. Έμφαση δίνεται στην καλλιέργεια της αναλυτικής και κριτικής ικανότητας στη διερεύνηση πολύπλοκων κοινωνικών προβλημάτων και την χάραξη και εφαρμογή πολιτικών για την αντιμετώπισή τους, αξιοποιώντας δημιουργικά επιστημονικά εργαλεία από διαφορετικές επιστημονικές πειθαρχίες. Στο πλαίσιο αυτό, αναγκαία είναι η εμβάθυνση και εξοικείωση των φοιτητών/τριών σε ζητήματα μεθοδολογίας κοινωνικής έρευνας με την αξιοποίηση των σύγχρονων εργαλείων της πληροφορικής.

Πιο συγκεκριμένα το ΠΜΣ στοχεύει: α) στην απόκτηση από τους/τις φοιτητές/τριες επιστημονικών γνώσεων και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης στα διαφορετικά αντικείμενα που θεραπεύει, β) στην εμβάθυνση των φοιτητών/τριών στις μεθόδους επιστημονικής σκέψης και έρευνας, γ) στην παροχή των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ένταξη των φοιτητών/τριών σε θέσεις ευθύνης στην αγορά εργασίας και δ) στην προετοιμασία για την εκπόνηση διδακτορικών σπουδών.

Επιπρόσθετα, με όρους ποιότητας, το ΠΜΣ στοχεύει: α) στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου και την ενίσχυση των επιδόσεων των φοιτητών/τριών, β) στην υποστήριξη της διεθνοποιημένης και της διεθνούς διάστασης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του τμήματος και γ) στην αναβάθμιση της ερευνητικής δραστηριότητας και του εξωστρεφούς προσανατολισμού.

Το ΠΜΣ δομείται στη βάση δύο Ειδικεύσεων:

Η ειδίκευση Α - «Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής» εστιάζει στην κατανόηση του θεωρητικού διαλόγου ως προς τον ρόλο της Κοινωνικής Πολιτικής και την ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους στις σύγχρονες κοινωνίες, καθώς και στην εμβάθυνση στη μεθοδολογία της κοινωνικής έρευνας.

Η ειδίκευση Β - «Κοινωνικά Προβλήματα και Κοινωνική Πολιτική» εστιάζει στην αποτελεσματική αξιοποίηση θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων στη διερεύνηση και αντιμετώπιση επιμέρους κοινωνικών προβλημάτων (όπως η αγορά εργασίας και η ανεργία, η φτώχεια και η αποστέρηση, η μετανάστευση, η στέγαση, οι έμφυλες ανισότητες, η εκπαίδευση κ.λπ.).

Μέσω των Υποχρεωτικών και των Υποχρεωτικών Επιλογής μαθημάτων προσδιορίζεται το βασικό πλαίσιο γνώσεων κάθε ειδίκευσης του ΠΜΣ, ενώ μέσω των Ελεύθερης Επιλογής μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν την δυνατότητα να εστιάσουν σε επιμέρους γνωστικά πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής και κατά συνέπεια να δώσουν

ιδιαίτερο περιεχόμενο στις μεταπτυχιακές τους σπουδές με βάση τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα.

Άρθρο 2. Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση των σπουδών τους, οι απόφοιτοι/τες του ΠΜΣ:

- κατέχουν δεξιότητες οι οποίες τους επιτρέπουν να εφαρμόζουν μεθοδολογικά εργαλεία και να εμβαθύνουν σε ζητήματα που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής,
- διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής που τους επιτρέπουν να κατανοούν και να αναλύουν φαινόμενα που αναφέρονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο των διεθνών οργανισμών,
- ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις που αφορούν την διοίκηση και αξιολόγηση των φορέων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και την εφαρμογή και αξιολόγηση κοινωνικών προγραμμάτων,
- είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν στον εργασιακό τους βίο τα θεωρητικά εργαλεία και τις γνώσεις που απέκτησαν, και
- διαθέτουν ένα ολοκληρωμένο φάσμα γνώσεων στο διεπιστημονικό αντικείμενο της κοινωνικής πολιτικής, στο οποίο εμπεριέχονται στοιχεία που αφορούν μεταξύ των άλλων, στις κοινωνικές, πολιτικές, θεσμικές και οικονομικές διαστάσεις του κοινωνικού κράτους, στις κοινωνικές ανισότητες και τη φτώχεια, στην πολιτική υγείας, στην εκπαίδευση και στη μετανάστευση.

Άρθρο 3. Εισαγωγή, φοίτηση, τίτλοι

Ο αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ορίζεται σε είκοσι (20) μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, κατ' ανώτατο όριο, οι οποίοι, με βάση την προτίμηση των φοιτητών/τριών, κατανέμονται στις δύο Ειδικεύσεις του ΠΜΣ. Επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός, ανά Ειδικεύση, ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, που πέτυχε στον σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του ΠΜΣ και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του ελληνικού κράτους.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ προκηρύσσει κατ' έτος, κατά το εαρινό εξάμηνο, δημόσια πρόσκληση για υποβολή αιτήσεων προς το ΠΜΣ. Μαζί με την προκήρυξη δημοσιεύονται στην [ιστοσελίδα του ΠΜΣ](#) (και [επίσης](#)) οι ειδικότερες προβλέψεις για τις εξετάσεις. Στην προκήρυξη αναγράφονται, επίσης, όλα τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να κατατεθούν από τους υποψηφίους, οι προβλεπόμενες προθεσμίες καθώς και το χρονοδιάγραμμα από την έναρξη της διαδικασίας προκήρυξης έως και την εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Οι επί πτυχίω φοιτητές/τριες ελληνικών και ευρωπαϊκών ΑΕΙ, που έχουν συμπληρώσει επτά εξάμηνα σπουδών, και οι πτυχιούχοι αντίστοιχων αλλοδαπών πανεπιστημίων τρίτων χωρών, που αναμένουν την αναγνώριση του τίτλου σπουδών τους,

μπορούν εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας να υποβάλουν τα δικαιολογητικά τους και υπεύθυνη δήλωση και, κατόπιν, να καταθέσουν τον αναγνωρισμένο τίτλο ή πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας πριν από την εγγραφή τους στο ΠΜΣ.

Οι υποψήφιοι καταθέτουν αίτηση υποβολής ενδιαφέροντος για να συμμετάσχει στις εξετάσεις του ΠΜΣ, σύμφωνα με όσα ορίζει η οικεία Προκήρυξη. Υποχρεωτική είναι η κατάθεση Πιστοποιητικού που αποδεικνύει πολύ καλή γνώση (επίπεδο Γ1/C1) της αγγλικής ή με ειδικές εξετάσεις στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών του Παντείου Πανεπιστημίου. Εάν ο υποψήφιος έχει προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό σε αγγλόφωνο πρόγραμμα σπουδών, ο τίτλος σπουδών του νοείται ως πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της αγγλικής γλώσσας. το ίδιο ισχύει σε περίπτωση που ο υποψήφιος έχει την αγγλική γλώσσα ως μητρική. Η επάρκεια αγγλικής γλώσσας μπορεί να προσκομισθεί και εκ των υστέρων, έως και την εγγραφή του.

Οι υποψήφιοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες πρέπει να εγγραφούν στην αντίστοιχη ηλεκτρονική πλατφόρμα ως [χρήστες](#) και στη συνέχεια να υποβάλουν εμπρόθεσμα ηλεκτρονικά την [αίτησή τους](#) ανεβάζοντας (κάνοντας upload) τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Η επιλογή των υποψηφίων περιλαμβάνει δύο βασικά στάδια: α) συμμετοχή στην γραπτή εξέταση στο κοινό μάθημα «Κοινωνική Πολιτική» και για τις δύο ειδικεύσεις για όσους έχουν βαθμό πτυχίου βασικών σπουδών από 6,5 και πάνω, β) προφορική συνέντευξη για όσους έχουν επιτύχει ελάχιστο βαθμό πέντε (5) με άριστα το δέκα (10) στην γραπτή εξέταση. Πληροφορίες για την [ύλη του εξεταζόμενου μαθήματος](#) παρέχονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Κατά την επιλογή των υποψηφίων λαμβάνεται υπόψη: α) ο βαθμός πτυχίου, β) η βαθμολογία στην γραπτή εξέταση στο κοινό μάθημα «Κοινωνική Πολιτική» και για τις δύο ειδικεύσεις, γ) η προφορική συνέντευξη και δ) η ερευνητική-επαγγελματική εμπειρία σε συναφές αντικείμενο, τυχόν δημοσιεύσεις και συστατικές επιστολές

Η βαθμολόγηση των υποψηφίων στηρίζεται στα ανωτέρω κριτήρια, ως εξής: με 30% αποτιμάται ο βαθμός του πτυχίου των βασικών σπουδών, με 40% αποτιμάται η γραπτή εξέταση, που συνιστά προαπαιτούμενο για τη συνέχιση της εξεταστικής δοκιμασίας, με 20% αποτιμάται η προφορική συνέντευξη του υποψηφίου και με 10% αποτιμάται η ερευνητική-επαγγελματική εμπειρία (ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, συμμετοχή σε συνέδρια, επαγγελματική εμπειρία σε συναφή πεδία, πρόσθετες σπουδές σε συναφή γνωστικά πεδία, συστατικές επιστολές κ.ά.).

Οι ελάχιστες προϋποθέσεις για την επιλογή των υποψηφίων είναι α) βαθμός του πτυχίου βασικών σπουδών από 6,5 και πάνω, β) ελάχιστος βαθμός της γραπτής εξέτασης του μαθήματος πέντε (5) με άριστα το δέκα (10) και γ) επάρκεια αγγλικής γλώσσας (επιπέδου Γ1/C1) η οποία μπορεί προσκομισθεί και εκ των υστέρων, έως και την εγγραφή του.

Για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης οι φοιτητές/τριες, σε κάθε ειδίκευση, υποχρεούνται να έχουν παρακολουθήσει δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα, δύο

(2) Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα, το ένα (1) εκ των οποίων θα πρέπει να είναι Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα της ειδίκευσής τους, και δύο (2) Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα. Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) θα πρέπει να έχουν συμπληρωθεί από μαθήματα, και ειδικότερα είτε από Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα, της δικής τους ή της άλλης ειδίκευσης, είτε από Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα, και από την Διπλωματική Εργασία.

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer System-ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος ανέρχονται σε ενενήντα (90), οι οποίες κατανέμονται σε τριάντα (30) ECTS το χειμερινό εξάμηνο, τριάντα (30) ECTS το εαρινό εξάμηνο και τριάντα (30) ECTS για το εξάμηνο της Διπλωματικής Εργασίας.

Ο Τίτλος που απονέμεται είναι Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Κοινωνικής Πολιτικής με Κατεύθυνση Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής ή με Κατεύθυνση Κοινωνικά Προβλήματα και Κοινωνική Πολιτική

Το Πτυχίο, αντιστοιχεί στο επίπεδο 7 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, στο επίπεδο 7 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (European Qualifications Framework).

Άρθρο 4. Εγγραφή φοιτητών/τριών

Πριν την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου οι φοιτητές/τριες που επέτυχαν στη διαδικασία εισαγωγής καλούνται από τη γραμματεία του ΠΜΣ να υποβάλουν τα δικαιολογητικά για την εγγραφή τους. Στην περίπτωση όπου κάποιοι επιτυχόντες δεν προσέλθουν για εγγραφή αντικαθίστανται από αυτούς που βρίσκονται στη λίστα των επιλαχόντων τηρώντας τη σειρά προτεραιότητας.

Άρθρο 5. Διάρκεια σπουδών

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και η εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας. Κάθε εξάμηνο διαρκεί δεκαπέντε έως δεκαέξι εκπαιδευτικές εβδομάδες και περιλαμβάνει δεκατρείς εβδομάδες για διδασκαλία και δύο έως τρεις εβδομάδες για εξετάσεις. Η έναρξη των μαθημάτων κατά εξάμηνο και η εξεταστική περίοδος του ΠΜΣ, ακολουθούν τα αντίστοιχα του προπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής.

Άρθρο 6. Δήλωση παρακολούθησης μαθημάτων και εγγραφή στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης e-Class

Στην αρχή κάθε εξαμήνου και εντός τακτής προθεσμίας που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος, υποβάλλεται η ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων η οποία

περιλαμβάνει τα μαθήματα που επιθυμεί κάποιος να παρακολουθήσει στο συγκεκριμένο εξάμηνο. Μετά τη λήξη της προθεσμίας δε γίνονται δεκτές δηλώσεις ούτε αιτήσεις για αλλαγή δήλωσης. Με τη δήλωση μαθημάτων αποκτάται το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις αυτών των μαθημάτων.

Κανόνες – Ειδίκευση Α «Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής»

Στην ειδίκευση αυτή ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να δηλώσει κατά το Α' εξάμηνο τα δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα «Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής» και «Συγκριτική Ανάλυση Κοινωνικής Προστασίας». Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από ένα (1) Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα, και συγκεκριμένα από το μάθημα «Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας», ή από δύο (2) Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Β' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να δηλώσει ένα (1) από τα Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο, ή δύο (2) από τα Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν δεν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο. Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του ή της άλλης ειδίκευσης, ή από Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Γ' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια δηλώνει την Διπλωματική Εργασία.

Κανόνες – Ειδίκευση Β «Κοινωνικά Προβλήματα και Κοινωνική Πολιτική»

Στην ειδίκευση αυτή ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να δηλώσει κατά το Α' εξάμηνο τα δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα «Αντικείμενο και Στόχοι της Κοινωνικής Πολιτικής» και «Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας». Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από ένα (1) Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα και συγκεκριμένα από το μάθημα «Συγκριτική Ανάλυση Κοινωνικής Προστασίας», ή από δύο (2) Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Β' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να δηλώσει ένα (1) από Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο, ή δύο (2) από τα Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του, εάν δεν έχει παρακολουθήσει Υποχρεωτικό Επιλογής μάθημα στο Α' εξάμηνο. Οι υπόλοιπες πιστωτικές μονάδες (ECTS) συμπληρώνονται από Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα της ειδίκευσής του ή της άλλης ειδίκευσης, ή από Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα.

Κατά το Γ' εξάμηνο, ο/η φοιτητής/τρια δηλώνει την Διπλωματική Εργασία.

Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να εγγραφούν στα μαθήματα που έχουν δηλώσει, στην [Πλατφόρμα Τηλεκπαίδευσης e-Class](#) με τους κωδικούς που τους παρέχονται από την Μηχανοργάνωση του Πανεπιστημίου μετά την εγγραφή τους. Η πλατφόρμα λειτουργεί ως ενοποιημένο σύστημα ηλεκτρονικής μάθησης του Παντείου Πανεπιστημίου.

Άρθρο 7. Αναστολή φοίτησης

Αναστολή φοίτησης για ένα ακαδημαϊκό έτος δίνεται από τη ΓΣ του Τμήματος αποκλειστικά και μόνον αν συντρέχει σοβαρός λόγος υγείας πιστοποιούμενος από Δημόσιο Νοσοκομείο ή σοβαρός οικογενειακός λόγος, εφόσον η διάρκεια του ΠΜΣ το επιτρέπει.

Άρθρο 8. Διαγραφή από τα μητρώα του ΠΜΣ

Διαγραφή από τα μητρώα του ΠΜΣ επέρχεται:

- μετά από αίτηση του/της φοιτητή/τριας, που υποβάλλεται οποτεδήποτε, και γίνεται αυτοδικαίως δεκτή με πράξη του Διευθυντή του ΠΜΣ, ή
- μετά από αίτηση επιτυχόντος, που αιτείται τη διαγραφή του πριν να εγγραφεί, και γίνεται αυτοδικαίως δεκτή με πράξη του Διευθυντή του ΠΜΣ, ή
- μετά από την μη-εγγραφή των επιτυχόντων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας με πράξη του Διευθυντή του ΠΜΣ,
- λόγω απουσιών, μετά από πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης, ή
- όταν η προφορική εξέταση της ΔΕ κριθεί ανεπαρκής από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, με απόφαση της Συνέλευσης, ή
- αν δεν επιτύχει σε όλα τα μαθήματα που έχει δηλώσει στο Α' και Β' εξάμηνο, μετά από απόφαση της Συνέλευσης, ή
- στην περίπτωση που διαπιστωθεί λογοκλοπή, με εισήγηση του Διδάσκοντα εφόσον πρόκειται για μάθημα, ή του μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής εφόσον πρόκειται για ΔΕ, πρόταση της ΣΕ και απόφαση της Συνέλευσης, ή
- σε κάθε άλλη περίπτωση, που προβλέπεται από τον νόμο και τον Εσωτερικό Κανονισμό του Παντείου Πανεπιστημίου.

Άρθρο 9. Βαθμός διπλωματικής εργασίας, βαθμός πτυχίου και κλίμακα βαθμολόγησης

Ο βαθμός που απονέμεται στη Διπλωματική Εργασία εξάγεται ως ο σταθμικός μέσος όρος του 75% του μέσου όρου της βαθμολογίας που δίνεται από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για το γραπτό κείμενο της ΔΕ και του 25% του μέσου όρου της βαθμολογίας που δίνεται από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την προφορική υποστήριξη.

Η βαθμολογία του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης προσδιορίζεται ως ο σταθμικός μέσος όρος του 70% της μέσης βαθμολογίας των μαθημάτων των δύο εξαμήνων (Α' και Β') και του 30% του βαθμού που απονέμεται από την τριμελή επιτροπή που εξετάζει τη διπλωματική εργασία του υποψηφίου. Ο βαθμός που απονέμεται είναι Άριστα (8,5-10), Λίαν Καλώς (6,5-8,49) και Καλώς (5-6,49). Η επιτυχής ολοκλήρωση του ΠΜΣ προϋποθέτει βαθμολογία του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης από 5 και άνω.

Άρθρο 10. Ολοκλήρωση σπουδών-ανακήρυξη πτυχιούχων

Όταν ολοκληρωθούν οι σπουδές επιτυχώς όπως ορίζει ο κανονισμός λειτουργίας του ΠΜΣ, απονέμεται ο τίτλος σπουδών. Με την ολοκλήρωση των σπουδών συμπληρώνεται και υποβάλλεται η αίτηση για την Ορκωμοσία στη Γραμματεία σε διάστημα που ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, καταθέτοντας απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία γνωστοποιούνται με σχετικές ανακοινώσεις από τη Γραμματεία.

Άρθρο 11. Οδηγός Σπουδών

Το Τμήμα επικαιροποιεί τον Οδηγό Σπουδών σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον οδηγό σπουδών περιέχονται αναλυτικά το Πρόγραμμα Σπουδών, τα επί μέρους μαθήματα για λήψη πτυχίου, τα μαθησιακά αποτελέσματα του πτυχίου και κάθε μαθήματος, καθώς και άλλες χρήσιμες πληροφορίες. Ο οδηγός σπουδών αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, μετά την έγκρισή του από τη Συνέλευση.

Άρθρο 12. Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι

Από το Α' εξάμηνο σπουδών, για κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια, ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών (βλ. Παράρτημα Α). Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι, οι οποίοι ορίζονται από την Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) και επικυρώνονται από τη Συνέλευση, έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Επιπρόσθετα, οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι αναλαμβάνουν να βοηθήσουν τους/τις φοιτητές/τριες στην σύνταξη της πρότασής τους για τη διπλωματική εργασία και να ενημερώνουν την ΣΕ για την όποια καθυστέρηση στην δήλωση του τίτλου και στην κατάθεση της περίληψης της διπλωματικής εργασίας, ενέργειες οι οποίες ολοκληρώνονται το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του Μαΐου. Οι φοιτητές/τριες ενημερώνονται για τους Ακαδημαϊκούς Συμβούλους από τη γραμματεία του ΠΜΣ.

Άρθρο 13. Πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών και διδασκαλία μαθημάτων

Το ΠΜΣ δομείται στη βάση δύο ειδικοτήσεων και ειδικότερα την ειδίκευση Α «Ανάλυση Κοινωνικής Πολιτικής» και την ειδίκευση Β «Κοινωνικά Προβλήματα και Κοινωνική Πολιτική».

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες μαθημάτων στο ΠΜΣ:

- Υποχρεωτικά (ΥΠ) μαθήματα .

- Υποχρεωτικά Επιλογής (ΥΕ) μαθήματα. Επιλογή από έναν περιορισμένο αριθμό συγκεκριμένων μαθημάτων για κάθε ειδίκευση
- Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) μαθήματα. Μαθήματα που αφορούν επιμέρους γνωστικά πεδία.

Μέσω των Υποχρεωτικών και των Υποχρεωτικών Επιλογής μαθημάτων προσδιορίζεται το βασικό πλαίσιο γνώσεων κάθε ειδίκευσης του ΠΜΣ, ενώ μέσω των Ελεύθερης Επιλογής μαθημάτων οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν την δυνατότητα να εστιάσουν σε επιμέρους γνωστικά πεδία της Κοινωνικής Πολιτικής και κατά συνέπεια να δώσουν ιδιαίτερο περιεχόμενο στις μεταπτυχιακές τους σπουδές με βάση τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα και τα Υποχρεωτικά Επιλογής μαθήματα έχουν τρεις (3) ώρες διδασκαλίας και μία (1) ώρα συνεργασίας εβδομαδιαίως και αντιστοιχούν σε δέκα (10) ECTS. Τα Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα έχουν δύο (2) ώρες διδασκαλίας και μία (1) ώρα συνεργασίας εβδομαδιαίως και αντιστοιχούν σε πέντε (5) ECTS.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα διδάσκονται στο Α' εξάμηνο σπουδών ενώ τα Υποχρεωτικά Επιλογής και τα Ελεύθερης Επιλογής μαθήματα διδάσκονται τόσο στο Α' όσο και στο Β' εξάμηνο σπουδών.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης. Παρόλα αυτά δίνεται η δυνατότητα για εξ αποστάσεως διδασκαλία σε ποσοστό όχι ανώτερο του 35% των διδασκόμενων μαθημάτων ανά εξάμηνο.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται κατά τις απογευματινές ώρες (από τις 15.00 και μετά και σε εξαιρετικές περιπτώσεις από τις 14.00 και μετά).

Άρθρο 14. Εργασίες μαθήματος και διπλωματική εργασία

Οι διδάσκοντες του ΠΜΣ μπορούν να βαθμολογούν τις επιδόσεις των φοιτητών/τριών στα μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου σπουδών βάσει εργασιών (εργασίες μαθήματος), με κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10) και με βάση επιτυχίας το πέντε (5). Η έκταση των εργασιών μαθήματος είναι γύρω στις 8.000 λέξεις. Η εργασία μαθήματος είναι ατομική. Το θέμα της εργασίας επιλέγεται σε συνεργασία με τον διδάσκοντα και οριστικοποιείται έως το μέσον του αντίστοιχου εξαμήνου σπουδών. Η γλώσσα της εργασίας είναι η ελληνική.

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να ακολουθούν τις [οδηγίες για τη συγγραφή](#) Πτυχιακών ή Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών που συντάχθηκαν από την Επιτροπή Βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου και εγκρίθηκαν από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύθεσης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (17-3-2017) και οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Σε περίπτωση βαθμολόγησης της εργασίας με βαθμό κάτω του πέντε (5), εκπονείται νέα εργασία με το ίδιο ή άλλο θέμα, μετά από συνεργασία με τον διδάσκοντα. Στην περίπτωση

αυτή η εργασία αξιολογείται και βαθμολογείται κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η διαδικασία δήλωσης, εκπόνησης και υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας περιγράφεται αναλυτικά στον κανονισμό εκπόνησης διπλωματικής εργασίας (βλ. Παράρτημα Β).

Άρθρο 15. Προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας

Οι προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας που εκπονείται στο πλαίσιο του ΠΜΣ στηρίζονται στις αντίστοιχες προδιαγραφές που εμπεριέχονται στις «[Οδηγίες για τη συγγραφή](#)» πτυχιακών ή διπλωματικών εργασιών και διδακτορικών διατριβών» που συντάχθηκαν από την Επιτροπή Βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου και εγκρίθηκαν από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (17-3-2017) καθώς και στον Κανονισμό εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας (βλ. παρακάτω Παράρτημα Β).

Ειδικότερα, οι προδιαγραφές αυτές σχετίζονται με τα παρακάτω κριτήρια:

- Πρωτοτυπία του αντικειμένου-θέματος
 - Κριτική αντίληψη για την υπάρχουσα σχετική βιβλιογραφία και έκθεσή της
 - Θεμελίωση απόψεων και επιχειρημάτων
 - Αφαιρετική και συνθετική ικανότητα, λογική δομή και συνέπεια
 - Τεκμηρίωση απόψεων και πληροφοριών (υποσημειώσεις-παραπομπές-παραθέματα)
 - Πληρότητα βιβλιογραφίας και πηγών
 - Προσεγμένη διατύπωση, ορθή γραφή, ορθή σύνταξη, συνολική επιμέλεια
 - Σαφής και εύληπτη δομή (σαφής διάκριση σε κεφάλαια, ενότητες, υποενότητες, κ. λπ.)
 - Σχολαστική τήρηση των κανόνων και οδηγιών για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας

Επιπρόσθετα, οι διπλωματικές εργασίες πρέπει να

- Ορίζουν με σαφήνεια και ακρίβεια τα ερωτήματα στα οποία στοχεύουν να απαντήσουν
- Ανιχνεύουν εναλλακτικές απαντήσεις στην υπάρχουσα βιβλιογραφία
- Συνδέουν την αναζήτηση και την επεξεργασία του εμπειρικού υλικού (αν υπάρχει) με τα ερωτήματα αυτά
- Καθιστούν σαφή τη συμβολή της διπλωματικής εργασίας στην απάντηση των ερωτημάτων, καθώς και τα πρωτότυπα στοιχεία που συνεισφέρουν στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, και
- Να τηρούν τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας

Άρθρο 16. Αναθεώρηση Προγράμματος Σπουδών

Η ύλη των μαθημάτων που διδάσκονται στο ΠΜΣ βρίσκεται σε διαρκή αναθεώρηση προκειμένου να ευθυγραμμίζεται με τις τρέχουσες εκπαιδευτικές ανάγκες καθώς και τις τάσεις της διεθνούς επιστημονικής έρευνας. Η επανεξέταση γίνεται κάθε ακαδημαϊκό έτος από την ΣΕ του ΠΜΣ πριν από τη λήξη του εαρινού εξαμήνου. Η ΣΕ συγκεντρώνει τις προτάσεις των διδασκόντων για εισαγωγή νέων μαθημάτων ή αλλαγή/τροποποίηση υφιστάμενων. Σημαντική παράμετρος στη διαδικασία αυτή είναι οι αλλαγές του ακαδημαϊκού προσωπικού (συνταξιοδοτήσεις ή νέοι διορισμοί) ενώ όποιες άλλες προτάσεις έχουν ως στόχο την αναβάθμιση και επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων διερευνώνται και συστηματοποιούνται προκειμένου να συζητηθούν στη Συνέλευση του Τμήματος. Οι προτάσεις της ΣΕ υποβάλλονται στη Συνέλευση για έγκριση.

Άρθρο 17. Εξέταση και βαθμολόγηση μαθημάτων

Στα δύο διδακτικά εξάμηνα οι διδάσκοντες του ΠΜΣ βαθμολογούν τις επιδόσεις των φοιτητών/τριών βάσει εργασιών, γραπτών και προφορικών εξετάσεων, συμμετοχής σε ερευνητικά σεμινάρια, απόδοσής τους σε συναφείς ερευνητικές ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες με κλίμακα από 0 έως 10.

Οι εξεταστικές περιόδους έπονται των μαθημάτων των δύο διδακτικών εξαμήνων και είναι σύμφωνες με αυτές του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής. Οι ημερομηνίες των γραπτών ή προφορικών εξετάσεων και οι καταληκτικές ημερομηνίες παράδοσης των εργασιών γνωστοποιούνται μέσω του Προγράμματος Εξετάσεων του ΠΜΣ το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η εκπρόθεσμη, αλλά εντός της εξεταστικής περιόδου συμμετοχή στις εξετάσεις των εξαμήνων επιτρέπεται εφόσον δοθεί άδεια από τη ΣΕ του ΠΜΣ, η οποία δίνεται μετά από συνεννόηση με τον Καθηγητή ή τους Καθηγητές των υπό εξέταση μαθημάτων και μόνον αν συντρέχει σοβαρός λόγος υγείας πιστοποιούμενος από Δημόσιο Νοσοκομείο ή σοβαρός οικογενειακός λόγος.

Προβλέπεται επανεξέταση στην περίοδο του Σεπτεμβρίου αθροιστικά μόνο μέχρι δύο (2) μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου που έχουν αξιολογηθεί κάτω από τη βάση (βαθμός κάτω από 5).

Εάν στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Άρθρο 18. Πρακτική άσκηση

Το ΠΜΣ δε θέτει ως προϋπόθεση την πρακτική άσκηση για τη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Ωστόσο, οι φοιτητές/τριες που δεν εργάζονται ενθαρρύνονται να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση σε συνεργαζόμενες εταιρίες και φορείς οι οποίοι συμπεριλαμβάνονται στην πρακτική άσκηση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Άρθρο 19. Κινητικότητα φοιτητών/τριών

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες του Γ εξαμήνου μπορούν να μεταβούν στο εξωτερικό στο πλαίσιο Προγραμμάτων Κινητικότητας και Πρακτικής Άσκησης (π.χ. Erasmus+). Προϋπόθεση για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα είναι οι φοιτητές/τριες να έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα δύο πρώτα εξάμηνα φοίτησής τους στο ΠΜΣ και να υπάρχει η σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα της διπλωματικής τους εργασίας για τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

Παράρτημα Α – Κανονισμός λειτουργίας θεσμού Ακαδημαϊκού Συμβούλου

Άρθρο 1. Αντικείμενο.

Ο ακαδημαϊκός σύμβουλος καθοδηγεί και υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/τριες στο πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ «Ανάλυση και Εφαρμογή Κοινωνικής Πολιτικής» και έρχεται σε τακτική επαφή με τους/τις φοιτητές/τριες που έχει αναλάβει με αντικείμενο τη συμβουλευτική και καθοδήγησή τους.

Άρθρο 2. Διάρκεια.

Ο ακαδημαϊκός σύμβουλος παρακολουθεί και υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/τριες που έχει αναλάβει από τη αρχή του μεταπτυχιακού προγράμματος μέχρι την ολοκλήρωσή του. Συναντιέται τακτικά με τους/τις φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια του ΠΜΣ, ιδίως δε κατά την έναρξη του πρώτου εξαμήνου σπουδών και κατά την δήλωση και έναρξη εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 3. Καθήκοντα.

Από το Α' εξάμηνο σπουδών, για κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια, ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ ως ακαδημαϊκός σύμβουλος σπουδών. Οι ακαδημαϊκοί σύμβουλοι έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Επιπρόσθετα, οι Σύμβουλοι Σπουδών αναλαμβάνουν να βοηθήσουν τους/τις φοιτητές/τριες στην σύνταξη της πρότασής τους για τη διπλωματική εργασία και να ενημερώνουν την ΣΕ για την όποια καθυστέρηση στην δήλωση του τίτλου και στην κατάθεση της περίληψης της διπλωματικής εργασίας, ενέργειες οι οποίες ολοκληρώνονται το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του Μαΐου.

Άρθρο 4. Κατανομή φοιτητών/τριών ανά ακαδημαϊκό σύμβουλο και αντικατάσταση.

Η Συνέλευση του Τμήματος επιβλέπει τη λειτουργία του θεσμού. Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι ορίζονται από την Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) και επικυρώνονται από τη Συνέλευση. Η Συνέλευση του Τμήματος κατανέμει ισοβαρώς τους/τις φοιτητές/τριες ανά διδάσκοντα/διδάσκουσα στο ΠΜΣ.

Σε περίπτωση αδυναμίας του/της ακαδημαϊκού συμβούλου ή άδειας ή προβλήματος υγείας ή σε περίπτωση τεκμηριωμένου αιτήματος του/της φοιτητή/τριας η Συνέλευση μπορεί να αντικαθιστά τον/την ακαδημαϊκό σύμβουλο.

Παράρτημα Β – Κανονισμός εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

1. Εισαγωγικά - Σκοπός

Η διπλωματική εργασία αποτελεί το επιστέγασμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των γνώσεων που αποκτήθηκαν από τους φοιτητές/τριες στο προπτυχιακό επίπεδο αλλά και κατά τη διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ. Η εκπόνησή της αποτυπώνει την ικανότητα των φοιτητών/τριών να εφαρμόζουν μεθόδους, εργαλεία και θεωρίες καθώς και να εμβαθύνουν σε επιμέρους επιστημονικά ερωτήματα. Επιπρόσθετα, η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας δίνει τη δυνατότητα στους/στις φοιτητές/τριες να εξοικειωθούν με την ερευνητική διαδικασία και να έρθουν σε επαφή με την διεθνή βιβλιογραφία.

Η διπλωματική εργασία είναι υποχρεωτική για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Εκπονείται, υποβάλλεται και παρουσιάζεται ατομικά από κάθε φοιτητή/τρια στο Γ' εξάμηνο σπουδών. Η διπλωματική εργασία αντιστοιχεί σε είκοσι (30) Πιστωτικές Μονάδες (ECTS).

Κάθε διπλωματική εργασία επιβλέπεται από ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος (Επιβλέπων), ο οποίος έχει την ευθύνη της καθοδήγησης του/της φοιτητή/τριας καθώς και της τήρησης των διαφόρων διαδικασιών με σκοπό την ολοκλήρωσή της. Επιπρόσθετα ο/η φοιτητής/τρια είναι σε συνεργασία με τον Ακαδημαϊκό του Σύμβουλο, ο οποίος αναλαμβάνει να βοηθήσει τον/την φοιτητή/τρια στην σύνταξη της πρότασης για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας και να ενημερώνει την ΣΕ για την όποια καθυστέρηση στην δήλωση του τίτλου και στην κατάθεση περίληψης της διπλωματικής εργασίας, ενέργειες οι οποίες ολοκληρώνονται το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του Μαΐου.

2. Η διαδικασία δήλωσης, εκπόνησης και υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας

Η διαδικασία δήλωσης, εκπόνησης και υποστήριξης της διπλωματικής εργασίας περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

2.1. Δήλωση θέματος και ανάθεση διπλωματικής εργασίας

- κατά το εαρινό εξάμηνο (Β') σπουδών, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες, μετά από συνεργασία με τον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο, δηλώνουν στη Γραμματεία του Τμήματος τον τίτλο της διπλωματικής τους εργασίας και καταθέτουν περίληψη έκτασης έως 250 λέξεων το αργότερο έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του Μαΐου συμπληρώνοντας το έντυπο υποβολής πρότασης (βλ. Παράρτημα Β, του Κανονισμού Σπουδών, Τεκμήριο Α14). Συστήνεται οι φοιτητές/τριες να έχουν διερευνήσει παράλληλα την δυνατότητα επίβλεψης της διπλωματικής τους εργασίας από κάποιο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, το οποίο δηλώνεται στην πρόταση ως Επιβλέπων/πouσα,

- οι προτάσεις των φοιτητών/τριών συζητούνται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει για τον Επιβλέποντα και τα άλλα δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής. Η απόφαση κοινοποιείται στους φοιτητές/τριες,
- τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος δεν μπορεί να είναι Επιβλέποντες/πουσες σε περισσότερες από τρεις (3) διπλωματικές εργασίες
- λόγω του διεπιστημονικού χαρακτήρα του ΠΜΣ, το Τμήμα ενθαρρύνει την εκπόνηση διπλωματικών εργασιών στα πλαίσια ενδοτμηματικών συνεργασιών και συνεργασιών με άλλα πανεπιστήμια. Για το λόγο αυτό ενθαρρύνει τη σύσταση τριμελών επιτροπών στις οποίες συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ εκτός τμήματος. Στις περιπτώσεις αυτές, επιστημονικά Επιβλέπων/πουσα της διπλωματικής εργασίας ορίζεται μέλος ΔΕΠ του Τμήματος,
- Στις αρχές του Γ' εξαμήνου, η Συνέλευση ελέγχει εάν οι φοιτητές/τριες που έχουν υποβάλει τίτλο και περίληψη της διπλωματικής εργασίας έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Α' και Β' εξάμηνο σπουδών, και
- στην περίπτωση που συντρέχουν λόγοι π.χ. εκπαιδευτικής άδειας, συνταξιοδότησης ή άλλοι λόγοι που επιβάλλουν την απουσία του Επιβλέποντα/πουσας κατά την περίοδο εξέτασης της διπλωματικής εργασίας, ορίζεται Αναπληρωτής/τρια Επιβλέπων/ουσα ο/η οποίος/α αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας.

2.2. Εκπόνηση διπλωματικής εργασίας

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας είναι οι φοιτητές/τριες να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που έχουν δηλώσει στο Α' και Β' εξάμηνο έως και την επαναληπτική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Επιπρόσθετη προϋπόθεση αποτελεί η δήλωση του μαθήματος «Διπλωματική Εργασία» στην ηλεκτρονική γραμματεία κατά τη διάρκεια των δηλώσεων των μαθημάτων του Γ' εξαμήνου σπουδών.

Ο χαρακτήρας της διπλωματικής εργασίας μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το επιστημονικό αντικείμενο και μπορεί να είναι εμπειρική, θεωρητική ή και συνδυασμός των παραπάνω. Η διπλωματική εργασία θα πρέπει να είναι πρωτότυπη και, στο μέτρο του δυνατού, να παράγει νέα γνώση η οποία θα στηρίζεται εν μέρει και όχι αποκλειστικά, στην βιβλιογραφική επισκόπηση του επιστημονικού θέματος που πραγματεύεται.

Η διπλωματική εργασία εκπονείται και ολοκληρώνεται στη διάρκεια του Γ' εξαμήνου σπουδών.

2.3. Υποβολή και υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας

Η διπλωματική εργασία υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή στη γραμματεία του Τμήματος, στο τέλος της διδασκαλίας των μαθημάτων του χειμερινού (Γ') εξαμήνου και πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Παράταση συγγραφής της διπλωματικής εργασίας δίνεται από τη ΓΣ του Τμήματος, μετά από αίτημα του/της φοιτητή/τριας, αποκλειστικά και μόνον αν συντρέχει σοβαρός λόγος υγείας πιστοποιούμενος από Δημόσιο Νοσοκομείο ή σοβαρός οικογενειακός λόγος. Η διάρκεια της παράτασης συγγραφής της ΔΕ καθορίζεται από την απόφαση της ΓΣ.

Η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας είναι προφορική και γίνεται ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ή και άλλων ενδιαφερομένων (μέλη ΔΕΠ, μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες). Η ημερομηνία υποστήριξης ανακοινώνεται από τη γραμματεία. Η συνολική διάρκεια της υποστήριξης είναι περίπου 30 λεπτά, εκ των οποίων τα 15 περίπου λεπτά αφορούν στην παρουσίαση και τα υπόλοιπα σε ερωτήσεις από την τριμελή εξεταστική επιτροπή.

2.4. Αξιολόγηση και βαθμολόγηση της διπλωματικής εργασίας

Η διπλωματική εργασία αξιολογείται με γνώμονα:

- την επιστημονική ποιότητα (πρωτοτυπία του αντικειμένου-θέματος, τοποθέτηση και τεκμηρίωση των στόχων σε σχέση με τα υπάρχουσα διεθνή βιβλιογραφία, τοποθέτηση με σαφήνεια και ακρίβεια των ερωτημάτων στα οποία γίνεται προσπάθεια να απαντηθούν, θεμελίωση απόψεων και επιχειρημάτων, αφαιρετική και συνθετική ικανότητα, λογική δομή και συνέπεια, σαφήνεια της μεθοδολογικής προσέγγισης, ερμηνεία και κριτική αποτίμηση αποτελεσμάτων, διεξαγωγή συμπερασμάτων και αιτιολογημένων προτάσεων για περαιτέρω μελέτη),
- την αρτιότητα της συγγραφής της εργασίας (προσεγμένη διατύπωση, ορθή γραφή, ορθή σύνταξη, συνολική επιμέλεια, σαφής και εύληπτη δομή, τήρηση των κανόνων και οδηγιών για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας), και
- την προφορική παρουσίαση (οργάνωση παρουσίασης, ευχέρεια λόγου, τήρηση χρονικών περιορισμών, απόκριση στις ερωτήσεις και τις παρατηρήσεις των μελών της τριμελούς επιτροπής).

Μετά την εξέταση, τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής βαθμολογούν την εργασία συνεκτιμώντας όλα τα παραπάνω κριτήρια και συμπληρώνουν το ειδικό έντυπο υποστήριξης (Παράρτημα Β) το οποίο καταθέτουν στη Γραμματεία.

Η βαθμολογία της διπλωματικής εργασίας εκφράζεται στην κλίμακα μηδέν (0) έως δέκα (10), με βάση επιτυχίας το πέντε (5). Ο βαθμός που απονέμεται στη διπλωματική εργασία εξάγεται ως ο σταθμικός μέσος όρος του 75% του μέσου όρου της βαθμολογίας που δίνεται από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για το κείμενο της διπλωματικής εργασίας και του 25% του μέσου όρου της βαθμολογίας που δίνεται από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την προφορική υποστήριξη.

Αν η προφορική υποστήριξη ή το περιεχόμενο της διπλωματικής εργασίας δεν θεωρηθούν ικανοποιητικά για να δοθεί προβιβάσιμος βαθμός (5 και άνω), ο υποψήφιος απορρίπτεται και διαγράφεται από το ΠΜΣ χωρίς να του αποδοθεί κανένας τίτλος σπουδών, αλλά μετά

από αίτησή του μπορεί να του χορηγηθεί βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης μαθημάτων του ΠΜΣ.

3. Η γλώσσα συγγραφής και η έκταση της διπλωματικής εργασίας

Η γλώσσα συγγραφής και εξέτασης της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική. Επιπρόσθετα, ο τίτλος και η περίληψη θα πρέπει να είναι και στα αγγλικά. Ο/Η φοιτητής/τρια, μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα, μπορεί να συγγράψει την διπλωματική εργασία στα αγγλικά. Στην περίπτωση αυτή, ενημερώνεται η Συνέλευση και επιπρόσθετα όταν κατατεθεί η διπλωματική εργασία, μαζί με το κείμενο της διπλωματικής κατατίθεται και μία σύντομη περίληψη στα ελληνικά.

Η έκταση της διπλωματικής εργασίας ορίζεται από 12.000 έως 20.000 λέξεις (εκτός παραρτημάτων).

4. Προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας

Οι προδιαγραφές ποιότητας της διπλωματικής εργασίας βασίζονται στα παρακάτω κριτήρια:

- πρωτοτυπία του αντικειμένου-θέματος,
- κριτική αντίληψη για την υπάρχουσα σχετική βιβλιογραφία και έκθεσή της,
- θεμελίωση απόψεων και επιχειρημάτων,
- αφαιρετική και συνθετική ικανότητα, λογική δομή και συνέπεια,
- τεκμηρίωση απόψεων και πληροφοριών (υποσημειώσεις-παραπομπές-παραθέματα),
- πληρότητα βιβλιογραφίας και πηγών,
- προσεγμένη διατύπωση, ορθή γραφή, ορθή σύνταξη, συνολική επιμέλεια,
- σαφής και εύληπτη δομή (σαφής διάκριση σε κεφάλαια, ενότητες, υποενότητες, κ. λπ.), και
- σχολαστική τήρηση των κανόνων και οδηγιών για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας.

Επιπρόσθετα, οι διπλωματικές εργασίες πρέπει να

- ορίζουν με σαφήνεια και ακρίβεια τα ερωτήματα στα οποία στοχεύουν να απαντήσουν,
- ανιχνεύουν εναλλακτικές απαντήσεις στην υπάρχουσα βιβλιογραφία,
- συνδέουν την αναζήτηση και την επεξεργασία του εμπειρικού υλικού (αν υπάρχει) με τα ερωτήματα αυτά,

- καθιστούν σαφή τη συμβολή της διπλωματικής εργασίας στην απάντηση των ερωτημάτων, καθώς και τα πρωτότυπα στοιχεία που συνεισφέρουν στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, και
- τηρούν τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

4. Αποτίμηση της διαδικασίας εκπόνησης και της ποιότητας των διπλωματικών εργασιών

Μετά και την ολοκλήρωση των παρουσιάσεων-υποστηρίξεων των διπλωματικών εργασιών η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ συνέρχεται προκειμένου να συζητήσει την εμπειρία της εκπόνησης των διπλωματικών εργασιών. Στη συνέχεια η ΣΕ ενημερώνει τη Συνέλευση προτείνοντας πιθανές τροποποιήσεις του κανονισμού με στόχο την αναβάθμιση του επιπέδου των διπλωματικών εργασιών.

Επιπρόσθετα, για την επίλυση οποιουδήποτε θέματος προκύψει κατά την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας το οποίο δεν προβλέπεται από τις διατάξεις αυτού του κανονισμού, η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ εισηγείται ανάλογα με την περίπτωση στη Συνέλευση.

6. Οδηγίες συγγραφής και δομής της διπλωματικής εργασίας

Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να ακολουθούν τις [οδηγίες για τη συγγραφή](#) Πτυχιακών ή Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών που συντάχθηκαν από την Επιτροπή Βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου και εγκρίθηκαν από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύθεσης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (17-3-2017) και οι οποίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

7. Οδηγίες παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας

Η προφορική παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας γίνεται με τη χρήση power point. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να αποφεύγουν τη χρήση πληθώρας χρωμάτων, να επιλέγουν ευανάγνωστο μέγεθος χαρακτήρων στο κείμενο, στα σχήματα και στα διαγράμματα, και να αποφεύγουν να παρουσιάζουν πολύ υψηλό αριθμό διαφανειών (κατά κανόνα 20 διαφάνειες είναι αρκετές).

Η δομή της παρουσίασης, αν και βασίζεται στη δομή του κειμένου της διπλωματικής εργασίας, θα πρέπει κυρίως να αναδεικνύει το αντικείμενο της διπλωματικής, τους στόχους και τα βασικά ερωτήματα, τη μεθοδολογική προσέγγιση, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα καθώς και τις προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

Τέλος, η παρουσίαση θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από ευχέρεια ουσιαστικού λόγου, χωρίς βιασύνη και επαναλήψεις και χωρίς πλήρη ανάγνωση γραπτού κειμένου. Από την άποψη αυτή, η σχετική εξάσκηση πριν την παρουσίαση, θα ήταν ιδιαίτερη χρήσιμη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES

**ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΜΣ «ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»**

Αθήνα,/...../20.....

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ:.....

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ:.....

Α.Μ.:.....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:.....

Επιβλέπων/πouσα:.....

Προτεινόμενος τίτλος διπλωματικής εργασίας:

.....
.....

Περίληψη:

.....
.....
.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES

**ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΜΣ «ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ»**

Αθήνα,/...../20.....

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΟΝΟΜΑ:.....

ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ:.....

Α.Μ.:.....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ:.....

Θέμα Διπλωματικής Εργασίας:

.....
.....
.....

Υπολογισμός Βαθμολογίας:

Βαθμολογία Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για τη Διπλωματική Εργασία:

Βαθμός Επιβλέποντα	Βαθμολογία Μελών		Μέσος Όρος
$d_1 =$	$d_2 =$	$d_3 =$	$d = \frac{d_1 + d_2 + d_3}{3} =$

Βαθμολογία Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για την Προφορική Υποστήριξη:

Βαθμός Επιβλέποντα	Βαθμολογία Μελών		Μέσος Όρος
$p_1 =$	$p_2 =$	$p_3 =$	$p = \frac{p_1 + p_2 + p_3}{3} =$

Τελική Βαθμολογία (βαθμός):Βαθμός = $0.75d + 0.25p =$

Βαθμός (ολογράφως):

Η ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ΟΥΣΑ*****Όνοματεπώνυμο**

.....

.....

Υπογραφή**Όνοματεπώνυμο**

.....

.....

Υπογραφή**Όνοματεπώνυμο**

.....

.....

Υπογραφή

Το παρόν Έντυπο Υποστήριξης Διπλωματικής Εργασίας κατατίθεται από τον/την Επιβλέποντα/πουσα στη Γραμματεία του Τμήματος.